

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és esütörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. félévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

A bírói függetlenség.

Az 1903-ik évben megtartott első-folyamodású országos bírói kongresszus által kiküldött állandó bizottság ülést tartott e hó 17-én és ez a bizottság határozatot hozott, melyben ki van fejezve az a bizalom, hogy: a kormány és az országgyűlés a bírói függetlenségnek megerősítését kiváló feladatának tekinti, s az e téren észlelhető bajok orvoslása iránt intézkedéseket tesz; — továbbá ki van fejezve, hogy: megnyugtatólag hatott a bizottságra az igazságügyi kormánynak azon kijelentése, hogy a bírák anyagi helyzetét már a legközelebbi jövőben javítani fogja.

Igaz-e ez a bizalom? Igaz-e ez a megnyugvás?

Vajjon a bírói kar nem bizmatlankodik-e az igazságszolgáltatás kormánykijelentéseivel szemben? Vajjon nem nyugtalanodik-e a magyar bírói kar a saját anyagi helyzete miatt?

Ha ez a bizalom és ez a megnyugvás igaz, akkor a legmélyebb bölcsesség lakozik benne. Egyenesen azt jelenti, hogy: mi magyar bírók nem törődünk szegényes anyagi viszonyainkkal, nem törődünk a társadalom felénk kiáltó kellemetlen és költéses követelményeivel és igényeivel, hanem meghúzódnak csendes és szerényen a részünkre kijelölt bírói szobákban és oda be nem eresztjük a

becstelent, a hatalmaskodót. Nem lépheti át a bírói szobát az igazságtalanság, bárhogy a mi bírói függetlenségünk ez idő szerint még megerősítést vár, anyagi helyzetünk pedig javításra szorul. Ellentétünk a kísértéseknek, mert az igazságügyminiszter úr ő excellenciája megígérte, hogy az észlelhető bajok orvoslása iránt intézkedéseket tesz és anyagi helyzetünket már a legközelebbi jövőben javítani fogja.

A magyar bírói kar, mely harmincnégy esztendő óta várja ezeket az intézkedéseket, bölcsen teszi, ha azt mondja, hogy hiszen még egy rövid ideig várjunk türelemmel, bizunk az ígértben és nyugodjunk meg a jóakarásban.

Csakhogy tisztelt kongresszusi bizottság!

A bírói függetlenség nem a bírói kar tulajdona. A bírói függetlenség az enyém, a tied, az övé és edes mindnyájunké és ha a kongresszusi bizottság bölcsen megnyugszik és bizmatot nyilvánít és ha maga a bírói kar is a bölcsességnek ezen kényelmes álláspontjára helyezkedik, — mi, a jogkeresők éppenséggel nem tudunk bölcsnek lenni és éppenséggel nem tudunk megnyugodni abban, hogy a bírói függetlenség még megerősítést vár és a bírói kar anyagi helyzete javításra szorul.

Végtére is a bírói testület igen sok tagból áll és ebben a testületben

nemcsak bírók, hanem emberek is vannak. Emberek, akik a kísértéseknek ellentállani nem tudnak, akik ha itélő függetlenségükben megerősítve nincsenek, idegen hatalmasságok befolyása alatt osztják az igazságot és ha anyagi helyzetükben megerősítve nincsenek, kísértések és anyagi befolyások pressziója alatt mondanak ítéletet.

A vagyonom, a becsületelem forog a bírói szék előtt és nem vagyok bizonyos abban, hogy részrehajlatlan, becsületes, igazságos ítélet fog-e dönteni ügyemben. Nem az aggaszt, hogy száz és száz itélő bíró között is találkozhatik rosszindulatú ember, aki függetlensége és jól biztosított anyagi helyzete dacára is, — vagy politikai hatalmasságok kedve szerint, vagy anyagi megkísértések alapján mond fölöttem hamis ítéletet, — hanem az aggaszt, hogy az egész testület még csak most várja, hogy bírói függetlenségében megerősíttessék, tehát ma még éppenséggel nem független és még csak most várja, hogy anyagi helyzetét megjavítsák, tehát vagyoni-lag éppenséggel nem hozzáférhetetlen.

Tisztelettel adunk minden bírói egyéniségnek. Hála Istennek a bírói kar túlnyomó többsége függetlenségében és hozzáférhetetlenségében érintetlen is; ám az intézményes garanciák, melyekkel a bírói függetlenség körül van bástyázva, nagyon silányak és valósággal aggasztók.

TÁRCA.

Az özvegy.

Egy főszolgabíró barátomat látogattam meg a vidéken. Két napig mászkáltam vele a nagy vidéki városban. — Mir a második napon úgy kifogytunk a látni valókból, hogy vendéglátó barátom végző kétségbeselésében a temetőt ajánlotta megnézni. Csaknem két órát töltöttünk a nagy kálomista temetőben s betűzgettük a fejfák siraitait a szelid ákácok és szomorúfűzek alatt.

Mindenki tapasztalhatta, hogy a temetőben a sablon is lekötö a figyelmet. Az ényészet misztikuma különös izgalmat csíhol ki a lélekből. Minden jelentéktelenség szembeötlök, s lekötö a figyelmet. Ez ember olvasza például: «Mihályi Sárika meghalt huszonhétéves korában». Egyszerre mély, őszinte sajnálkozás fogja el a lelket. Szegény Mihályi Sárika, miért kellett neki a hajadoni virágjában meghalni? Szépnek, virulóknak képzeljük, kit a halál alyattomosan, oroszva ragadott el... Valószínű, hogy vőlegénye is

volt. Bizonyosra vesszük. Pedig soha hírése hallottuk Mihályi Sárikanak, még kevésbé vőlegényének.

Vizsont nyomban megnyugvást érezünk, mihelyt olvassuk, hogy egyik-másik néhai polgártársunk nyolcvanöt-nyolcvanhat évet élt. Mintha az a magas évszám az ócska sírkövön tőlünk tavolabb volna a véget.

A főszolgabíró elmondott néhány szomorú családi történetet, melyeknek emlékét a sírkövek felirata elevenítette meg emlékeiben. Elvégre minden tragédia ott van elkönyvelve.

Körülbelül a legszebb helyen, a temető közepén (mert a temetőben épp úgy grasszal a rang, mint az életben) magas, ragyogóan fehér marvány-obeliszk emelkedett. Kérkedően követelte a figyelmet. Mintha csak azt mondta volna: tölem ilyen is te-lik...

A márvány-obeliszken a következő felirat volt tömör arany betűkkel: «Véghes Katalin».

Semmi egyéb. Megbámultam. A főszolgabíró mosolyogva jegyezte meg:

— Szép sírkő, ugy-e?
— Érdekes, — mondottam, — de ki az a Véghes Katalin? Mikor halt meg?
— Ohó, — mondotta a főszolgabíró, — egyelőre eszeagban sincs meghalni. El és mulat. Annnyira, hogy holnap nála is ebéd-
delünk.

— Véghes Katalinnal? — kérdeztem csudálkozva, — hisz úgy tudom, valamigazdag barónét emlegettél.

— No igen, özvegy Medeánszky Kázmérné barónét, szüetett Véghes Katalint.

Aztán elmondta hamarosan, hogy a bároné, noha túl van az ötvenen, életvidor s egészséges úriasszony. A sírkövet azért állította fel életében, mert határozott óhajta, hogy itt temessék el. — Különködés, — magyarázta a derék főszolgabíró — különben igen érdekes asszony. Hosszu havannákat szív, és úgy lovagol, mint a férfi. Majd megismerec holnap.

Másnap csakugyan megismerecettem az érdekes úriasszonyt. Külséje semmi feltűnőt nem mutatott. Kissé elhízott, duplatokás

Addig, míg a bírói kar nem szervekedett és kongresszust nem tartott, addig, míg a kongresszusi bizottság egész nyilvánosan meg nem állapította, hogy a bírói függetlenség epenséggel nincs megerősítve Magyarországon, — mi bízunk az igazságszolgáltatásban, mert azt hittük, hogy az a három bírói fórum, mely peres ügyeinket megvizsgálja, semmiféle oldalról nem befolyasolható. A Kúria ítéletét mi csálhatatlannak tekintettük, csálhatatlannak legalább is annyira, hogy csak az úgynevezett bírói tévedés lehet az, amely egy kúria ítéletben is kifejezésre juthat, — egyébként pedig föltétlenül igazságnak tekintettük a magyar legfőbb ítélőszék döntését. Ezt a döntést még a bírói tévedéstől sem féltettük, mert bizonyosak voltunk abban, hogy a legmagasabb képességű, lelkiismeretes jogászok ülnek ott a magas bírói méltóságokban.

Most a bírói kar nevében nyilatkozik egy bizottság, — mely megrendíti bennünk a jogkereső közönségen ezt a hitet. Megrendíti nemcsak azért, mert aperte kimondja, hogy a bírói függetlenség nem elég erős Magyarországon, nemcsak azért, mert kimondja, hogy a bírói kar anyagi helyzete nagyon szomorú és javításra szorul, — hanem legfőképpen azért, mert ezen bizottsági határozat keletkezése olyan körülmények között történt, mely körülmények a bírói karnak, az egész testületnek szabad akaratát és szabad elhatározását visszafojtották, a független bírói kar megnyilatkozási szabadságát a legkínosabb presszió alá fogták.

Nem vagyunk barátai a bírói kar

szervekedő mozgalmának, a kongresszusozást minden társadalmi osztállyal elítéljük, de a bírói karnál egyenesen lehetetlenek tartottuk. Am ha már a szervekedés odáig haladt, hogy az állandó bizottság működik és az akció betelezése készül, akkor ebben a stádiumban minden társadalmi szervekedés elviselheti a határai pressziók által való lefűvást vagy visszakommandírozást, csak éppen a bírói testület nem tűrheti ezt el, mert ennek a testületnek minden egyes tagja képzettségű, csak olyan, mint maga az igazságügyminiszter és nem szabad ezen testület tanácskozásairól feltételezni azt, hogy a bírói méltóságot s a jogszolgáltatási érdekeket éppen úgy megoltalmazni ne tudná, mint maga az igazságügyminiszter.

A kirakat számára.

A ndrassy Gyula gróf belügyminiszter az imént tartott kassai beszéde elején ezeket mondta:

... ne vitatkozzunk a nemzet és királyi közt kötött fel-megoldás helyes vagy helytelen voltáról, mert ma az a feladata a gyakorlati államférfiúnak, hogy annyi hasznos tüzönkiebből a helyzetből a nemzet számára a megnyitást csak lehet.

Célzatossan szögezzük ide a belügyminiszternek ezt a mondatát; mert ez dióhéjban magában foglalja mindazt, amit egy gyakorlati államférfiúnak, különösen pedig magyar államférfiúnak az adott viszonyok koraitól között tennie kell és lehet. Szakértő szemmel áttekinteni a terepet s a rendelkezésre álló területet és anyagot felhasználni és kihasználni amennyire csak bírja, nem

küzdeni és pörlekedni a javunkért, hanem a már meglévő földet gondosan megművelni és minél termékenyebbé, minél jövedelmezőbbé tenni; nem elmerülni bizonytalan eredményű közjogi börzspekulációkban, hanem a kezünk közt levő politikai és erkölcsi tőkét olyan szolid vállalatokba fektetni, amelyeknek gyümölcsét az állam és a nemzet kockázat nélkül bizton élvezheti. Nem szónokolni, nem hazárdirozni a szavakkal, nem föltábotl kergetni a cselekedetekben, hanem kevés szóval, de sok ügyességgel, észszel és energiával dolgozni a hazaért, a nemzetért, az ezerezes Magyarország jelenért és jövőjéért. Ez a gyakorlati magyar politikus és a gyakorlati magyar államférfi feladata és valódi és egyedül képzhető működési köre.

A belügyminiszternek fentidézett szavait tehát éppen ez okból csak helyeselni tudjuk. Mert e szavak az arany középutgátmutatói. És a nemzetek vezetésében helytelen minden törekvés, amely nem ezen az arany középuton halad.

Ez az oka, amiért semmiképpen nem érhetünk egyet amaz aramlatokkal, amelyek a közjogi formákba kötött állandó hecceldéssel akarják zavarni a gyakorlati kormányzat nyílegyenes útját. Viszont azonban nem helyesíthetjük ama többség politikusaikat a taktizálást sem, akik egy-egy akadémikus értékű és becsű kérdést föpécéznek, fölfújnak és hosszú cérnaszalon föpéczenek a magasba, mint valami papiros sarkanyt. Aztán a markukba nevetnek, mialatt idelent az összecsdűlt emberek szájátva bámulnak fel a libegő papír cafrangra: ni-ni milyen magasan szárnyaló eszme, oh milyen fenszárnyaló gondolatok!

Nem. Ezek a sarkányeregető politikusok nem politizálnak sem helyesen, sem pe-

nő volt, ki egyedül lakott a fehér kastélyban: s keményen rancba tudta tartani a cselédséget. Mikor a korridoron végimentunk, akkor is olyan harsány hangon vezényelt, mint valami candarparancsnok.

— Szaladj te ökörd, mondta, hogy a magyaradi hordót csapod meg.

Az ebédnél semmi egyéb tapasztalást nem tettem, mint hogy a házasszonyom mesterien tudta az emberbe az étel-italt belediktálni. Kérésrel, könyörgéssel, zsémbeleséssel, s ha kellett vesélyes fenyegetéssel.

Az ebéd pompás volt, a társaság tisztehető, a bo ok vénék és tüzesek. A baróné mindenivel cimboraskodó hangon beszélt; s néha olyan felszéken megjegyzéseket tett, hogy a kaszarnya frazeológiájában is helyet foglalhattak volna. Amellett jóízűen tudott hallgatni és nagyokat kacagni közepszerű elméségeken.

Az ebéd alatt, mely az esti órákba nyúlt be, figyelmesen szemléltem a természet, szabadszája barónét, de egy mákszemnyi romantikus vonást sem tudtam benne felfedezni. És mégis, ez az asszony sarkóvet állított magának életében... (Kell, gondoltam, hogy valami regénye legyen. Nem

is közönséges elhatároztam, hogy mindenáron, ha kell apropo nélkül is, szóbahozom a fehér márvány-obeliszket. Ennek révén megtudok valamit.

Ugyis történt. Este, mikor a verandara kimentünk ragyujtani, a baróné felvetette az obligat kérdést:

— Nos, hogy tetszik önnek ez a mi városunk?

— Elég csinos.

— Csinos? Talán piszkos?

— Pardón, baróné, az is, de a temetője gyönyörűen nagyon fekszik.

— Latta?

— Igen. Hosszabbban időztem benne. Szeretem a temetőket látogatni, olvasni a sírfeliratokat...

A baróné ravaszul mosolygott s nagyot fújt a szivarfüstből.

— Azt akarja mondani, hogy olvasta az én sírfeliratomat.

— Ugy van, olvastam.

— Nos, — kérdezte — mit szól hozzá?

Zavarban voltam. Nagyon hirtelen rontottam a kérdéssel. Mielőtt válaszoltam volna, ő folytatta:

— Bolondnak talált...

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csak a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvósz.

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

AGNES-

A mohai Agnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tisztá, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvósz fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyögyósnál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légszervi és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségekért is, mint typhus, cholera, megelmeztettek azok, a kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Agnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismert nyilatkozat a forrás ismertető förtébebe olvasható. Háztartások számára mástélfelteséssel valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen savanyított viznél, sőt a szódavíznel is olcsóbb; hogy Agnes-forrás vizét a legzesebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskelőség. — Kap-
ható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőkben. II—10—1.

forrás, ha a gyomor-, bél és legesőbrutálit szabadulni akarunk forrás, ha a veséből gyógyítani akarjuk.
forrás, ha elvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrás, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Kedvelt borviz!

dig becsültesen. Ezek a politikus urak egyszerűen szövegezők. Zsonglőrök, kártya-kunsterem, Boskók, a kiknek ravasz ügyességük egy-egy pillanatra talán amulatba ejthet és lebilincselheti figyelmünket, de az országának hasznára nem valhat soha.

Elefántokká felfújt egerekkel nem lehet és nem szabad többé Magyarországot kormányozni. A szoliditás nélkül való reklám-üzleteknek beesteledett. És haszonnal érőkön bizonyos kapaszkodók, — Magyarországon nem lehet többé a politikusoknak pusztán a kirakat számára dolgozniuk.

A cirkuszi produkcióknak, politikai lég-tornászoknak, tűzvétsénekek és csepűragásnak korszaka lejárt, elérkezett az erő, akaratot és tudást igénylő szolid, komoly munka ideje.

Es amikor Magyarország belügyminisztere — mint gyakorlati államférfi — annyi hasznót akar húzni az adott helyzetből a nemzet számára, amennyit csak lehet: akkor ezt a mondatot megnyugvással fogadjuk abban a reményben, hogy végre Magyarországon is pirkad már az egyedül célravezető politikának: a gyakorlati nemzeti politikanak hajnala. Csak egyet szeretnénk: Ha maga a kormány fogadna meg első sorban Andrássy tanítását.

Mert úgy látjuk, hogy a miniszter urak nagyon sokat dolgoznak a — kirakat számára. Iszonyú reklámmal hegyeket igérnek és sokszor egérkéket sem szűnnek. Ez pedig nem szolid dolog. Ennek a rendszernek véget kell vetni.

A zenetanítás és társadalmunk.

Számos tapasztalatom a laikusok számtalan, nagyfokú tájékozatlanságot eláruló, szinte naiv kérdése érlelte meg bennem azt a gondolatot, hogy néhány e tárgyra vonatkozó fontos elvet tisztazzak azok előtt, kik részint szórakozásból, részint arra az esztendőre tanulják a zenét, hogy ha netán megkezdett életműködésükben nem haladnának sikeresen, legyen valamilyen ismeretük tartalékban, melylyel szükség esetén megköszönhetik kenyerüket.

— Csak hagyja barátom, — folytatta a báróné; — mikor húszéves voltam, akkor is azt hangsúlyozták, hogy kedves, okos vagyok. Szépnek csak nagyon eladósodott fiúk mertek mondani, De az meliékés. Az apám, aki nagyralátó ember volt, Medve-ánszki Kázmér báróhoz adott feleségül. Az uram mint ulanus főhadnagy jött hozzánk. Szelid, szőke fiú volt, rendkívül illendelmes. Nekem úgy tetszett, hogy belém szeretett. Mert azt tudtam, hogy — ő is gazdag. Nos, a felesége lettem, s huszonkilenc esztendeig egy fukar fősvény ember rabszolgája voltam. Mert az uramnak semmi más hibája nem volt, mint végzetes fukarsága. Ezzel üldözött nap-nap után a kétségbeesésbe. Még a falatot is sajnálta, amit megettünk. A családok gúnyoltak, nevettek bennünket; az úri társaságok, amennyire lehetett, kerültek. Szászor el is akartam tőle válni, de nem tehettem mert szeretett. Csak úgy tudtam belőle valamit kivásálni, ha valópórral fenyegettem. Olyankor kétségbeesett, sirt, s mikor egy-egy kalapot kellett vennie, hetekig búskomor volt utána. Bele is bolondult. Az örültek házában halt meg. Az volt az üldözési mániája, hogy a koldusok az utcásonként pénzt kérnek tőle. Pedig gazdag volt, s még sokkal dazdagabb lehetett volna, ha mérték-telen fukarságával tönkre nem teszi birtokát.

Zenét — szerintem, minden normális testi szervezettel bíró ember tanulhat, akinek valamely hangszerhez vagy az énekhez hajlama van; aki a hamis hangot a tisztuló megkülönbözteti és elég erős akaraterője van, hogy a kezdet nehézségeit leküzdve, kitarító szorgalommal kiváltsáit tudja hangszerezni.

Mert a zene, mint testet és lelket gyönyörködtető szórakozás, mely úgy a halgatójának, mint művelőjének egyaránt élvezetet szerez, bizonyára csak elúrható kivételben felelhet meg ebbeli rendeltetésének s így jogosultsága csak abban az esetben van, ha az előadó bizonyos fokig művészi értékű produkál. Sokaktól hallottam már: »kérem, én nem akarok művész lenni.« — »én csak magamnak tanulok.« — »más úgy sem hall engem játszani, mint a legszűkebb környezetem.« és ezért nem alkalmazkodik szigorúan a tantár utasításaihoz, pongolya játékkal rontva azt, amit ugyanannyi, sőt kevesebb fáradsággal kitagastalanul adhatna elő, ha rendszeresen akarna tanulni. Nos hat, aki így beszél, az műveletlen, mondhatni tudatlan, feleletlenül gondolkodó ember. Ha már tanulunk valamit, tanuljuk azt meg jól, alaposan, értelmesen, hogy lelkünknek igaz és őszinte élvezetet szerezhessünk, mert a zene szépségeinek kutaszása közben új és nemesebb érzelmeket valunk ki magunkból. Hisz ez az egoizmus megengedett dolog, sőt kötelező a modern európai emberre. Alig van tenkölt gondolkodású ember, ki nem foglalkoznék zenével, mint a művészetek legnépszerűbbé fajával. A finomut izsúli olasz, francia, német és angol, a szenvedelmes spanyol, a számitó svájci, mind-mind hódolnak a zene élvezetének s gyakorolják is valában mesteri előadásokban.

Csak mi vagyunk annyira hátra, mint a civilizálatlan Kelet félvad törzsei. Száz ezer számar mannek azok, kik műveltekként szerepelnek a társaságban s még a kottát sem ismerik, nagy zeneköltőnek a híret sem hallották, sőt kérkednek ebbeli tudatlanságukkal s szégyenszamba veszik, ha valaki többre becsüli Beethoven valamely remekét, mint a malacbandák nyavogását.

Nálunk különösen az úgynevezett szentrosztalynak legnagyobb része, mely vagyoni és társadalmi helyzeténél fogva hivatva volna a műveltség kultuszára — egyszerűen lenézi a zenét és annak művelőjét. plane ha annak az élete célja vagy hivatása.

Schol a világon, ahol magasabb fokon

Az ekevasra is sajnálta a pénzt s ha lehetett, nem fogadott napszamosokat, hogy ne kelljen őket fizetni.

A báróné arca egészen átpirult, mikor ezeket a szomorú emlékeket felsorolta. Felkelt s néhánysor fel- s alá járt a verandan. A halantékát szorította össze a két kezével s ismét hozzám jött.

— Látja, úgy töltöttem életem javát, Mint Medveánszky báróné a legboldogtalanabb asszony voltam a világon. Nem akarom ezt a nevet halálom után is viselni. Érti? Azért csináltattam a sírkövet a leánynevemmel.

Kis szünet után folytatta:

— Nem tudom illik-e ez, de én érzem, hogy jogom van hozzá. Felsőhajtott.

— Ahhoz, hogy másképp kárpótoljam magamat nem vagyok elég fiatal. Kar... Szivesen megtenném. Nem zseniroznom magamat még egyszer férfihez menni... Egy cseppet sem...

A napihírek közt olvastam, hogy özvegy Medveánszky Kázmérné, született Véghes Katalin Nagy Bálint törvényszéki bírónak örök hűséget esküdött.

Lecsaptam az újságot és felvettem a kérdést:

— Mi lesz a sírkövel?

Irta: Lucián.

all a civilizáció, annyi zenei analfabeta nincs, mint szép Magyarországon s éppen városunkban is. És éppen ezért nem vagyunk képesek e téren nagy eredményeket felmutatni. A közönség tudatlansága és ebből kifolyó érdeklődésének kijájan legtöbbször hajótörést szenved minden olyan akció, mely a magasabb értékű zeneművek terjedését előmozdítaná.

Mintha bizony nem volna érdemes azt a tehetséget, mely éppen rendelkezésünkre áll, oly mértékben fejleszteni, amennyire az padagógiai eszközök segítségével kifejlészthető. Hiszen ha valaki bizonyos fokra emlékedvén, oly technikai kivitelű előadásra lesz képes, melylyel a neki megfelelő nehézségű darabot elfogadható, csinál, izléselesen és alapos ismereteket eláruló precizitással tudja a hallgatóra nézve élvezhetővé tenni, az meg nem jelent művészi magaslátot.

A művészi tökéletességhez ez bezzeg nem elég. De hat mindenkinél művészként kell lennie?! — És ha csak önmagának vagy legközelebbi környezetének játszik is a hangszerén, hat nem szebb és élvezetesebb úgy neki, mint a hallgatónak, ha azt, amit előad, szépen és jól adja elő, mintha keserves és értelmetlen fűlértő disszonanciákkal teljes muzsikát csinál, a mi csak a kedvét szegheti és mindenkit elriaszt tőle. Ez pedig feleletlen tanítás mellett szinte kikerülhetetlen. Aki tehát zenét tanul, tegye azt alaposan és ne forduljon holmi naturalistavagy félig képzett, kétes existenciájú, obskurus kontarhoz, hanem olyan emberhez, aki e téren nagy tapasztalatokkal bír, eredményt tud felmutatni s a zenetanítást nem tekintti kizárólagos üzletnek.

Hangszert nem lehet rövid idő alatt úgy kezelni, hogy rajta a fentemlíttet feltételeknek megfelelhessünk. Szélmásom mindaz, aki fennen hirdeti csodás szisztémáját, melylyel már néhány hónap, sőt hét alatt is megfelelő eredményt mutat fel fáradság nélkül. Még a legnagyobb istenadotta tehetségű művész sem lett szorgalom és kitarítás nélkül aza. Az a sok reklám, hogy ez vagy az a kitűnő virtuóz, aki a leghajmeresztőbb nehézségeket küzdi le — akár hegedűn, cimbalmon vagy zongorán — majdnem semmi sem gyakorol — az nem igaz. Valótlanság. Játsszik biz az sokat. 5, 6 s 8 óráz naponkint, mert másképp mihamarabb túl lesz rajta valami nálánál szorgalmasabb vetélytárs és akkor vége a renoménak. De ez a művészekre szól és a hangversenyezőkre. Aki jó vezetést mellett egyszerűbb, de jó muzikus akar lenni, annak bizony kell naponta 3—4 óráz játszani s ez alatt megtanulhat jól játszani s elsajátíthat mindent, ami zenei szempontból az általános műveltséghez tartozik, tovább képezheti magát, ha intelligens és ha van benne hivatottság, meg tudja állapítani, hogy érdemes-e e pályára lépnie, vagy csak mint lelki szórakozást szabad-e üznie a zenét.

Ha szentézünk városunkban, szomorú dolgot látunk sok mindenben, de legfőképp zenei téren. Mint korábbi cikkeimben is elmondtam, hogy milyen lagymatag élet van itt e téren, hogy jó zenész emberek nincsenek, vagy akik vannak is, egy kicsit kényelmesek, úgy most is hangsúlyozom, hogy habár ez így van, mégsem egészen ebben leli a magyarázatát, hanem a nembőrdömésben. De most is az ideje, hogy igenis tördődjünk vele s ragadjuk meg az alkalmat egy zeneiskola elhelyezésére — az immár biztosan épülő kulturpalotában, mert így intézmény létesülése esetén az igazan a műveltség, civilizáció, szóval a kultúra hirdetője lesz.

Azt kérdem az illetékes köröktől, hogy vajjon 3 vagy 4 kis fulke, ami az egyes zenei tanszakok tanítására szükséges, jöhet e számisába egy olyan monumentalis épület elkészítésénél. En azt hiszem, hogy ha csak egy ember lesz kellő érzékkel, azok között, akiken ez a dolog megfordul, már akkor a kulturpalotában zeneiskola is lesz s akkor Kecskemét, Szeged, Miskolcz, szóval a többi nagy vidéki városaink mintájára. Szentes úgy a megyéjének, mint kiterjedt vidékének kulturális gócpontjául emelkedik.

Tehat itt az alkalom, hogy áldozatokba

nem kerül s mégis nagy és hatalmas kulturális dolgot nyerünk a zenekiskolával s bizony alított, hogy egy kis utánlatással kivethető a fent említett módon s fenn a minisztériumban is kétszeres örömmel adják az államegylet, ha az itteniek kérelmükben a zenekiskola ügyét is felélelték. Tehát most igazán erős próba elé kerül az intéző körök legmagasabb műveltsége s nem is kétlelem, hogy az a tüzpórtat fényesen ki ne aliana.

Igaz, hogy hangversenyek publikuma, kivéve egy csekély százeleket, csak azért jár a hangversenyekre, hogy előkelően utazhassék. A legtekélyesebb klasszikus műveket hidegen fogadja, ha mindjárt a világ legelsőrangú művészenek az előadásában hallotta is azt: Haem aztan kitör a lelkesedés, ha a legutolsó kontar is enekel egy nótát, amit valami bal alkalmaival izlést gyilkoló cigánybanda nyúlt egész éjelen át.

A jó magyar tarsasagnak még egyéb ékes tulajdonságai is vannak. A nagy érdeklődés és szakértelem annyira radatja hogy kevésbé fészkes előhaladások alkalmaival a komoly és értékes zene hallattara megred a trécselés az egész vonalon. Ez ugyan részben nevelési hiány is, de első sorban a zene iránti legnagyobb foku közöny.

Bizunk azonban ez új fontosságu ügyben, hogy ilyen közönynek nem találjuk s adja az isten, hogy egyszer mar mi is felfogva intőszózatot korunknak, mindent megtegyünk arra néve, hogy egy gyermekünk neveltetésénél, valamint fontos kulturális dolgok megfogásánál az arra hivatottak erősen résen aljanak.

Adja Isten, hogy úgy legyen.

Kiss Károly.
okli zenetanár.

Ujdonságok

Szentes, 1906. szeptember 16.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város képviselőtestülete, mint erről előző számunkban hirt adunk, — f. hó 24-én, holnap délelőtt 9 órakor közgyűlést tart a tül a kurcal tanacskozó teremben. A közgyűlés tárgysorozata olyan gazdag, hogy a tanacskozás előreláthatóan több napot fog igénybevenni. E tárgysorozaton a fontosabb ügyek a következők: Tanacsi előterjesztés az 1907. évi virilis névjegyzéket összeallító küldöttség kirendelésére. — Tanacsi és bizottsági javaslat a varosházépítés kérdésében. — Az 1907. évi hazi penztári, közegyi közmunkaalap, művelési és tisztai nyugdíjalap költségetések tárgyában. — A szentesi vasarhelyi vasúti érdekeltséggel a szentesi állomás közös használatára kötött szerződés jóváhagyása. — A vasutügyi bizottság javaslata az orosház-csongradi vasút csatlakozási szerződése az szentesi vasarhelyi vasút 1. számú örhanal létesítendő megállóhely tárgyában. — Az utca elnevezésére kiküldött bizottság javaslata — Kereskedelemügyi miniszteri rendelet alapján új helynevezési díjszabályzat megallapítása. — A kertészeti szakosztály javaslata a kertészettel kötendő szolgálati szerződés tárgyában. — A rendőrség egyenruhazataról szóló szabályrendelet. — Az izr. egyház kérelme új iskolaépületnek költségeihez adomány megszavazása iránt.

— **Vasút-megújítás.** Az orosház-szentes-csongradi új vicinális vasút szentes-csongradi vonalszakaszt, miután a Tisza-híd teherpróbáját az előző napon sikeresen megtartották, — f. hó 21-én vizsgálta meg hivatalosan, az e célra Szentesen összegyűlt bizottság, melynek tagjai, a keresk. minisztérium részéről Hilbert Jozsef és Becke Jozsef osztálytanacsosok, az államvasút részéről Szankovics Miklós aradi üzletvezető, Békegy Károly felügyelő, Lipóvszky Nándor és

A dler Ármán osztálymérnökök, a m. kir. posta részéről Diemar Ernő kir. főmérnök, Csongrád megye részéről Alt Miksa kir. főmérnök, Szentes város részéről Matéffy Ferenc dr. polgármester és a da s Aladar mérnök, a vállalat részéről pedig Török Emil és Gerszter Béla vállalkozók voltak. A bizottság Szentesről délelőtt negyednyel 10-kor indult el különvonaton, mely nemcsak a megállóhelyeken tartott pihenőt, hanem több ízben, különösen az artéri óriási töltésteleknél a nyílt pályán is miután a miniszteri kiküldöttek alaposan akartak meggyőződni arról, hogy az a veszedelmesnek mondott szakasz is megnyugvással adható-e az a közforgalomnak. A vizsgálat eredménye a miniszteri kiküldötté a kijelentése volt, hogy a hatalmas méretű töltést az a legteljesebb biztonságot nyújtja. Ehhez képest vették aztan fel délelőtt 11 órakor Csongrádon a mútanrendőri bejárásról szóló jegyzőkönyvet, belefoglalva abba Matéffy Ferenc dr. polgármester Szentes érdekében felvételni kért azt az óvatosságot, hogy mindaddig, míg az új vasút a szentesi állomás közös használatára néve a szerződést meg nem köti s magát a szentesi állomás kibővítése költségeinek fedezésére nem kötelezi, a vasút a közforgalomnak ne adassék át. A jegyzőkönyv megszerkesztése és aláírása után a vállalkozók megvándorltek a bizottság tagjait. Lakoma után a bizottság fővárosi tagjai hazautaztak, a többiket pedig Szentesre hozta vissza a különvonat. Az új vasút átadatot az a közforgalomnak az a első vonat szombaton hajnaln 3 óra 26 perckor indult el Szentesről.

— **Petrovics Soma egyház. törvénysz. bírő.** Az agost. evang. bányakerület most tartotta Budapestén, Zsilinszky Mihály elnöklettel kerületi főtölügyelő elnöklése mellett közgyűlést, melynek keretében az egyházkerület újonnan választott püspökét, Scholtz Gusztávot méltóságába beiktatták. A gyűlésen egy egyházkerületi törvényszéki bírői állást betöltöttek s az alkalommal erre a fontos tisztségre, titkos szavazás útján, a szentesi evangélikus egyház közbeesülésben álló érdemes esperes-lelkészét, Petrovics Somát választották meg.

— **Visszatartják a kiszolgált katonákat.** Katonaéknál azzal, hogy lefuttak az idej nagy manóvert, vége van egy esztendőnek. Aki harmadszor élvezte most a lefűvés örömet az mehet haza, mert annak végképen lefűtték. De a magyar bakara ebből az idén semmi öröm nem fakad. Nem engedik őket haza, az ezkiesz most éretleti csak velük kegyetlen utójaték. Néhány öreg bakara f. hó 29-én végleges szabadságra megy ugyan, akik 1903 december végéig önként álltak be katonának, azokat haza eresztik, de az 1904 május havában mint a rendes újoncok besorozottjai vonultak be, azok majd csak december 20-an, karacsony előtt mehetnek haza. Azzal indokolják ezt, hogy az 1905-beli újoncok késői megszavazása miatt nagy hiány van a tisztekben és így az újoncok kiképezésénél nagy szerep és feladat vár a teljesen kiképzett és megbízhatóbb öreg bakara, akik különben így is — kései bevonásuk következtében — 6 hónappal rovidebb ideig fognak szolgálni, mint szolgáltak volna rendes idején történő sorozasuk és berukkolásuk esetén.

— **A csendőrség újjászervezése.** A belügyminisztériumban serényen fojnak a csendőrség részére alkotandó új szolgálati utasítá-

sok és szervezeti szabályok reformmunkálatai A szolgálati szabályzatnak a közigazgatási szakba vágo rendelkezési és fegyverhasználati jogot szabályozó intézkedési mar elkészültek s jelenleg a csendőrségnek büntügyi nyomozásra vonatkozó utasításai vannak revizió alatt. A belügyminisztérium — mint értesülünk — az 1884. évben készült csendőrségi utasításban biztosított u. n. fogdíjakat elfogja törölni miután a kuria elnökének annak idején az igazságügyminisztériumhoz intézett airtara szerint a fogdíj intézménye által az általuk gyanúsítottakat kényeszereszközök alkalmazásával bírják nekik kedvező vallomástelre. Az új csendőrségi utasítás még az ősz folyamán készül és 1907. január elején lép életbe.

— **Az új utcanevek.** A hoinapi városi közgyűlés egyik fontos tárgya a város utcáinak elkeresztelése. Az utcák elnevezésének alapját egy bizottsági javaslat képezi, amely a lokalpatriotizmus oltarán nagy tuzeket áldozva, vagy 29 utcat helyi családnevekkel iriditványoz felruhazni azon a címen, hogy e családok egyik-másik néhai való tagja egyházgondnok, vagy köztisztviselő volt, bar e mellett a város javára semmi maradandót nem alkotott. Ilyenformán lenne aztan Balogh-tesen Borza-utca, Babós-utca, Mees Balogh-utca, Nyíri-utca, Szeder Imre-utca, Székely-utca, Mikecz-utca, Kovács-utca, Pinter-utca, Sajo-utca, Pataki-utca, Bélad-utca, Pólya-utca, Lakos-utca, Dosa-utca Balint-utca, Vecseri-utca, Katay-utca, Keresztes-utca, Safran-utca, Soós-utca, Kaipagos-utca, Gergely-utca, Debreczeni-utca, Gujyas-utca, Szegi-utca, Tancos-utca és Ruzs Molnar-utca. De Vadnay Andorral, akinek a munkastelep kezdeményezését köszönhetjük, nincs utcanevezés javasolva. Neki nem jut Szentesen utca.

— **A második sorozás.** A hivatalos lap csutörtöki száma közölte Jekelfalussy Lajos honvedelmi miniszternek az 1906. évi sorozásra vonatkozóan kiadott rendeletét. A rendelet szerint a sorozat országzerte október 10-ike és november 30-ka között kell megtartani és az ezen időben besorozandó újoncok a tényleges katonai szolgálatukat december 31-én kezdik meg. Ezek az adatok és a sorozás végrehajtására vonatkozó részletes utasításokon kívül van a hosszú rendeletnek még egy nevezetes szakasza, mely így szól: »Mégyszóval az ok, mely önkéntesek felvételének betiltatást az 1905. évre vonatkozó és immar lefolyt fősorozás tartama alatt és azt közvetlenül megelőzőleg szükségessé tette, — kijelentem, hogy a hadsereghez a rendes három évi tényleges szolgálati kötelezettség mellett és az állatskötéles kor elérése előtt való önkéntes belépés most már ismét meg van engedve.

— **Felhívás az iparosokhoz.** A szentesi ipartestület f. évi augusztus 27-én tartott rendkívüli közgyűlése határozattal kimondta, hogy azon testületi tagok készítményeiért, akik a pécsi országos iparkilátáson való részvételüket az évi október 1-ig az ipartestületnél bejelentik, a szállítási és térdíjat a kiállítási helyiségben az ipartestület fogja fedezni. Minthogy ez a határidő rohamosan közeledik és az ideig még igen kevesen jelentkeztek, nehogy ez a néhány is visszaradjon és a szentesi iparosok a pécsi orsz. kiállításon munkáikkal teljesen elmaradjanak, felhívja, az elsőként az ipartestület tagjait utoljára, hogy a kiállításon való részvételüket a fent jelzett napig az ipartestületnél annál is inkább bejelentsek, mert a közgyűlés határozata szerint, a később jelentkezők semmiféle segélyre többé igényt nem tarthatnak.

— **Értekezlet a Duna-Tisza csatorna ügyében.** A Duna-Tisza csatorna csongradi

Tiszába torkolása érdekében C i c a t r i c i s Lajos dr. alispán által f. hó 26-án Budapestre összehívott nagy értekezlet megtartása elé a napokban újból nem várt akadály gördült. Az értekezlet céljaira ugyanis Budapest fővárosi közgyűlése engedte át a maga közgyűlési termét, mikor azonban ennek alapján a meghívók már szétmentek, a fővárosi területés jött, hogy ugyanaz nap Budapest törvényhatósági bizottsága is közgyűlést tart, alig lesz tehát lehetséges, a termet átengednie. C i c a t r i c i s Lajos dr. alispán erre személyesen utazott fel Budapestre és miután a fővárosi közgyűlése csak aznap délután, az értekezlet pedig délelőtt lesz, sikerült az akadályt szerencsésen elhárítani. A nagyértekezlet tehát f. hó 26-án délelőtt 10 órakor okvetlenül meglesz Budapest fővárosi közgyűlési termében és K o s s u t h Ferenc kereskedelmi miniszter aznap déli 12 órákor fogadja az értekezletből eléje járuló küldött-séget.

— Följelentés a csendőrök ellen. A szegedi törvényszék vizsgálóbírójához két dorozsmai állítólagos gazdaember felzése feljelentést adott be a napokban a dorozsmai csendőrség ellen. A feljelentők Petrovics István és Mikóvics Gergelyné, akik elmondják irasukban, hogy Dorozsman a napokban nagy lopás történt. A csendőrség az ő férjüket gyanúsította a lopással és mindkettőt letartoztatta, bár erre — szerintük — szemmi elfogadható ok nem volt. A letartóztatás szeptember 16-án történt. A csendőrök akkor lora uték és az állítólagos 2 gazdat, akiknek az asszonyaik szerint Dorozsman földjük, hazuk van, egyáltalán hajtották be maguk előtt Szegedre. Itt adták a rendőrségnek, de ez nem fogadta el, mert nem látta indokoltnak a gazdak fogvatartását. Erre a csendőrök elvitték a két magyart. Az asszonyok azonban nem tudják, hogy hol van most a férjük. Azt hallották, hogy a csendőrök az úton folyton utolgeiték a gazdákat, mert azok nem akartak vallani. A két asszony a vizsgálóbíróhoz beadott kérvényében azért könyörög, hogy kuttassa ki, hol van most Petrovics István és Mikóvics Gergely és mentse meg őket a csendőrök kínzásától. A vizsgálóbíró attette az ügyet a csendőrkerületi parancsnoksághoz minthogy itt a csendőrök ellen konkrét vád hozatott föl. Közvetlenül ezután azonban a csendőrök jelentkeztek az állítólagos két gazdával a vizsgálóbírónál, és ekkor kitűnt, hogy nem valószínű, hanem két lökötő cigányról van szó, akik többször álltak már a törvény előtt. Kitűnt az is, hogy a csendőrök nem verték őket, csak — amint maguk beismerték — megpöfözták.

— Iskolabankett. A helybeli izraelita ifjúság október 13-án, az egyház új iskolájának megnyitása alkalmából, tancmulattal összekötött társaslakomat rendez a központi szálloda nagytermében. A társaslakomán egy teríték ára 2 korona 50 fillér lesz és a tiszta jövedelmeit az új iskola vasraskerítése költségeinek fedezésére fordítják. A mulatságra névre szóló meghívókat nem bocsátanak ki csak aláírás ivalettel, melyekkel a családdal ma kezdének cijnani az erre valókozott ifjak. A részvételi iva aláírása kötelező s részvenni nem akaróktól fölfizetést is elkövetnek.

— A mesterséges borok ellen. A borhamisítás ellen a földmívelésügyi miniszter következő körrendeletet intézte az összes törvényhatóságokhoz: A hazai bortermelés érdekében különös súlyt helyeznek arra, hogy a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893. XXIII. törvény cikk rendelkezései mindenki által szigorúan megtartassanak. E célból mindenképp előtt szükségesnek tartom, hogy a közönség a legkiterjedtebb módon tájékozatlanság az idézett bortörvénynek s e törvény végrehajtási rendeleteinek különösen azon rendelkezéseiről, amelyek a borkezelésre vonatkozó korlátozásokról és tilalmak-

ról szólnak. Ennélfogva felhívom a Cimet, hogy — tekintettel a szüret idejének közeledésére — haladéktalanul intézkedjék az irant, hogy az érdekeltek — saját érdekében — a legkiterjedtebb módon leendő közvédelmi útján, minden esetre még a szüret megkezdése előtt, különösen arra figyelmeztessenek, hogy a bortörvény és az idézett végrehajtási rendelet értelmében a mustba vagy a borba, úgyszintén a már kész kiejedti törkölyborba vizet keverni, bármilyen mennyiségben is, fölvétlenül tilos, továbbá, hogy tilos a természetes bornak törkölyborral, vagy gyümölcsborral való összekeverése, összehazasítása is. A víz használata csak törkölybor készítésénél van megengedve, de ott is csak az idézett végrehajtási rendeletben körülírt, korlátozással. Figyelmeztetnek továbbá arra is, hogy aki a tiltott módon készített vagy kezelt bort forgalomba hozza vagy eladja, az az 1893. XXIII. törvény cikk értelmében hatszaz koronaig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik, aki pedig a bort maga vizezi, vagy más tiltott anyaggal keveri, vagy a természetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral összekeveri, — az mint a mesterséges bor készítője, két hónapig terjedhető elzárással és ezen fölül még hatszaz koronaig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik s ezen kívül az illetéktől a tiltott módon készített vagy kezelt bor még csi is kobozthatik.

— Állami lovak eladása. Ez évi október hó 5-én és esetleg folytatólagosan 6-án is Budapestben, a Tattersallban 97 drb. négy és fél éves kanca és 8 drb. fiatal herélt állami lo kerül árverés útján eladásra. Felhívjuk erre a körülményre a iótarto gazdák figyelmét azzal, hogy az árverésre kerülő lovak jegyzékét, az az iránt érdeklődők, a csongradmegyei gazdasági egyesület hivatalos helyiségében beekínthetik.

— Szolgálati jubileum. K n o b l a u c h Sándor, a Clayton és Schutleworth mezőgazdasági gépjármű cég igazgatója legutóbb a cégnei való működésének 40 éves jubileumát ünnepelte. A cég személyzete a jubileumot, ki úgy mint eddig, továbbra is megszozott pontossággal és telikimeretességgel látja el ügyeit, ez alkalmából a legszívesebben udvozolta.

* Ami jól izlik, az a szervezetnek rendszeren hasznosabb, mint a visszatetsző izü dolgok, különösen gyögyuszerek. A »Scott-féle Emulsió« feltétlenül jó izü, könnyen emészthető összeállítás a csukamaj-olajnak, melyet gyermekek is előszeretettel vesznek. Kapható a gyögyuszertárban.

Blúz-selymek 65 krajcártól 1 forint 35 krajcárig méterenkint.
— Legutolsó újdonság! — Porto és v. m. mentesen hazhoz szállítva Gazdag mintagyűjtemény forduló postával. **Henneberg selyemgyára. ZÜRICH** (6)

Nagyon nehéz

de nem teljesen lehetetlen olyan szert találni, mely gyermekek részére öpp sly meglátható és eredményes hatású, mint a gyögy csukamajolajból álló phosphorvasas és mátrón hozzáadásával készült Scott-féle Emulsió; mert a Scott-féle Emulsió a által szervezetbe ivoról vegen és átjutni a fejlődésnek kapcsolatos nehezégeken. A Scott-féle Emulsió egyáltalán jó izü, könnyen emészthető és élv szaga szert, hogy a legszűkebb zavartól sem okozza és általában csak a legjobb sikermel használható. A Scott-féle Emulsió sokkal jobb, mint a közönséges csukamajolaj. VI. 1-4.



A Scott-féle Emulsió valódiságának jelszó a hátán nagy csukahalal vivő halászs védjegy.
Ezen lapra való hivatkozással az **75 fillér levelelvegy** beküldése ellenében minitval bérmentve szolgál:
Dr. BUDAI EMIL »Városi gyögyuszertár«
BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 34/39.

Egy eredeti ivaeg ára: 2 K. 50 fillér.
Kapható minden gyögyuszertárban.

Színház.

Örömmel jegyezzük fel, hogy közönségünk megembereli magát: szerdán, csütörtökön és pénteken a nézőtér szépen megtelt és különösen pénteken a nevezetes datum, mer ez hozta meg B i h a r i derék tarsulatának — igaz, csak zónaelőadáson — az első telt házat. Miután azonban e három estén a közönség szélesebb rétegének volt most már módjában a színtársulatot megismerni és meggyőződni arról, hogy igazunk volt, mikor azt állítottuk, hogy évek soráta ilyen jó társulat nem járt Szentesen, hisszük, hogy most már megtörik a közöny és a derék, törekvő színgazgatóra jobb napok viradnak.

S z e r d á n különben a G ü l B a b a operett ment ugyanazon szereposztással és ugyanolyan kifogástalanul, mint a társulat ez évi tavaszi ittlételekor. S a közönség lelkesen is tapsolta L é v a i Bertát (Leila) és P a r l a g i t (Gabor diák) szép énekükért. meg H e l t a i t (Mujkó) és B i h a r i t (Gul Baba) kitűnő játékuért. Jó volt B o l d i z s á r is (bíró).

C s ü t ö r t ö k ö n az A n y ó s o k d i a d a l a kacagató bohózat ment zónában, állandó derűtségben tartva a közönséget, pénteken pedig, ugyancsak zónában, telt haz előtt »J á n o s v i t é z », melynek címszerepét P a r l a g i játsza temperamentumosan, sok zajos és megérdemelt tapost aratva s amelyben S u g á r Aranka (királyleány) gyönyörű énekevel egyik legsikerültebb alakítását mutatta be.

Tegnap a »L i z i s z t r á t a « operett ment, ma pedig a »G y ö n y e l e t « című 3 felvonásos új énekes bohózat adták.

Közgazdaság.

A vetések állása és a mezőgazdaság állapota 1906. évi szeptember 15-én.

(A m. kir. földmívelésügyi miniszterhez beérkezett gazdasági tudósítói jelentések alapján.)

Mig a szeptember hó első harmadában uralkodott száraz időjárás a még folyamatban lévő cseplési munkáknak kedvezett, addig a szeptember hó második harmadában bekövetkezett túlságos sok eső a cseplési munkálatokat megakasztotta és a mar kazlakban lévő termést különösen minőségében csökkentette. A buza több helyen, főleg a megbontott kazlakban, mar csirszik. Hatranyos volt az eső a hely: nkint megkezdett szüreti répa kizsédési és még elvett folyamatban lévő takarmány betakarítási munkákra. Hogy az eddigi becslésnek és próbacseplési adatokon alakuló terméseredmények a várakozásnak megfeleltek, kitűnik a következőkből:

A z ö s z i é s t a v a s z i búzavál bevett terület a központi statisztikai hivatal szerint 1906. évben volt 6,232,906 kat. hold. Ezen a területen termelt a cseplési eredményekről beérkezett adatok szerint összesen 51,97 millió métermazsa buza.

A z ö s z i é s t a v a s z i r o z s s z a l, valamint a kétszeresrel bevett terület a központi statisztikai hivatal adatai szerint 1906 évben volt 1,975,310 kat. hold. Termelt a cseplési eredményekről beérkezett adatok szerint összesen 14,03 millió métermazsa.

A z ö s z i é s t a v a s z i á r p á v a l bevett terület volt 1,844,542 kat. hold. Termelt összesen 14,84 millió métermazsa. Z a b b a l bevett terület volt 1,814,555 kat hold. Termelt összesen 12,68 millió métermazsa.

A t e n g e r i fejlődésére a legutóbb beállott esős időjárás az előrehaladott fejlődésnél fogva mar alig gyakorolt szamba-vehető befolyás A termés az előző száraz-

ság következtében helyenkint nem felel meg a hozzá fűzött várakozásoknak, úgy hogy az országos termés-atlag a legutóbbi becsléssel szemben némi visszaesést mutat. Valószínű termés mintegy 4087 millió méter-maszára becsülhető.

A burgonya korai fajtáinak szedését kielégítő eredménnyel bevégezték. A késői, nagyobb részt már szintén beért és szedni kezdik. A valószínű országos termés mintegy 5387 millió méter-maszára becsülhető.

A dohány levelek törését ke-

vés kivétellel bevégezték. A szárítás folyik, a termés jó sőt helyenkint igen jó.

A len és kender termés tulnyomólag jó, és jó közepes.

A cukorrépa estakormányrépa további gyarapodását az utóbbi esős időjárás ismét előbbre vitte, bár a cukorrépanál ez többé kevésbé a minőség hátrányára történt. A termés általában azonban kiélégi önek, többhelyütt jónak mondható.

Mesterséges takarmányok. A lőhere és lucerna újabb fakadása az esőzés beállta után szépen halad. Az idén vetett

lőhere több helyütt szintén fejlődik. A csalamadé és muhar kielégítő termést adtak.

A rét sarjatermése mennyiségre csak közepes, minőségre nézve azonban kevés kivétellel kifogástalan eredményt adott. A rét ismét zöldeini kezd és jó legelőt ígér. A szőlő terméskilátások a peronsz-róra terjedése, illetőleg az általa okozott károsítások következtében csökkentek.

Az esővel kapcsolatos hűvös időjárás kedvezőtlenül befolyásolja a késői szőlő érését és minőségét.

Szolnok-Kunszentmárton-Szentes-Hmvásárhely és vissza.

óra	perc		perc		perc		perc		perc		óra	perc		perc		perc		perc		óra	perc		perc	
	M.	v.	M.	v.	M.	v.	M.	v.	M.	v.		M.	v.	M.	v.	M.	v.	M.	v.		M.	v.	M.	v.

4333/1906.

Árverési hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy Kunszentmárton község határában gyakorlándó vadászati jog haszonbérbe adására nézve Kunszentmárton községközháza tanácsstermében 1906 évi október hó 5-ik napján délelőtt 10 óraker nyilvanos szóbeli árverést tartunk.

A vadászati jog haszonbérleti ideje tart 1907. év január 1-ső napjától 1913. év július 31-ik napjáig terjedő 6 év és 7 hónapig.

A vadászterület hat részre van felosztva, s a haszonbérbe adás is hat részletben fog haszonbérbe adatni.

Egy-egy részlet kikiáltási ára : 62 korona.

Mely árverésre az árverelni kívánókat azzal hívjuk meg, hogy a kikiáltási ár 25 százalékát hozzák magukkal s hogy a részletes feltételeket az árverés napjáig a község-házánál a főjegyző hivatalos helyiségében megtekinthetik.

Kunszentmártonban. 1906. évi szeptember 20-án.

Kormos Károly
főjegyző.

Tóth
főbíró.

Eladó pincehelyiségek.

Egy utcára nyíló nagy, világos, cementezett

pincehelyiség,

melyben lakás is van és mely fekvésénél fogva

tűzifa és szénkereskedés

céljaira kiválóan alkalmas, azonnal átvételre is bérbeadó.

Értekezhetni lapunk szerkesztőjével.

Magasavazó! Magyar búzapácz AGRUS
1 csomag 2 métermáza 250 liter mag számára. **Ag-ruseal** csövezett mag ritka szép termést nyújt.
Számos elismerés! Aranýérem!
1 csomag 50 Hll. Vizonteladónak megfelelő árengedmény. **Detsinyi Frigyes** drogeriájában Budapest, V. Marokói utca 2. a „Fekete kutyához”. 5 1.

I. tized 698. sz. ház eladó —
Értekezhetni ugyanott a helyzinen, vagy pedig a „Szentes és Vidéke” nyomdában.

Árverési hirdetmény.

Alólirt közjegyző közhirre tesszem, hogy néhai Patkó Lilla (Erzsébet) hagyatékához tartozott, jelenleg Polczner Jenóné szegedi lakos tulajdonát képező a hódmezővásárhelyi belterületi 1566. számú telekkönyvi betétben felvett, a város közepén IV. ker. Andrassy utcában 16 szám alatt levő 354 négyszögölnyi, üzlet telepnek is felette alkalmas sarokház és beltelek tolyó évi szeptember hó 30 napján délelőtt 11 óraker Hódmező-Vásárhelyen Kossuth-téren a „Nagy-takarék bérházának első emeletén levő hivatali helyiségemben önkéntes árverésen kedvező feltételek alatt el fog adatni.

Kikiáltási ár (20000) húszezer korona bánatpénz ennek 5% százaléka vagyis (1000) egy ezer korona
Egyéb feltételek megtudhatók alulírott megbízott kir. közjegyző író-dájában.

Kelt Hódmezővásárhelyen, 1906. évi szeptember hó 1 napján.

6—4

Dr. Mattiassich Dezső
kir. közjegyző.

4332/1906. sz.

Árverési hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy Kunszentmárton község tulajdonát képező: jogok és javadalmak közül:

1. A községi vendégfogadó bérbeadására.

2. A körös folyón gyakorlándó halászati jog haszonbérbe adására nézve Kunszentmárton község közháza tanácsstermében 1906. évi október hó 5-ik napján délelőtt 9 óraker nyilvanos szóbeli árlejtést tartunk.

A bérlet, illetőleg a haszonbérleti idő tart 1907. év január 1-ső napjától 1909-ik évi december hó 31-ik napjáig terjedő három egymás utáni évig.

A községi vendégfogadó kikiáltási ára 1205 korona.

A körösi halászati jog kikiáltási ára pedig 326 korona.

Mely árverésre az árverelni kívánókat azzal hívjuk meg, hogy a kikiáltási ár 25 százalékát hozzák magukkal s hogy a részletes feltételeket az árverés napjáig a község-házánál a főjegyző hivatalos helyiségében megtekinthetik.

Kelt Kunszentmártonban 1906. évi szeptember hó 20. napján.

Kormos
főjegyző.

Tóth
főbíró

Szóló eladás.

Bóna József-nél a gimnázium szomszédságában a télire való lugasszóló kilónként 30 fillérért kapható.

„SZENTES és VIDÉKE”

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
KOSSUTH-UTCA (GÖRÖG-ÚJVAR.)
ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET
VALAMINT NYILTTERI KOZLEMENYEKET A LEG-
JUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.

Menyegzői
és
Báli meghívók, Fáncrendek
Diszokmányok
Könyvek, Folyóiratok
Szalag-aranyozás
Dszmunkák több színnyomásban és
Gyászjelentések
Gyászszegélyű névjegyek
Izlésesen, olcsón és gvorsan készülnek.

Kiadó

üzlethelyiség.
Egy üzlethelyiség lakással együtt kiadó a Weisz-udvar épületében, értekezhetni dr. Péter Albert ügyvéd úrnál.

Értesítés.

Felhívom a t. háztulajdonosok szíves figyelmét, ha házakat javíttatni vagy átalakíttatni akarják, hogy ezen munkákat, valamint külterületi építkezéseket és temetői kriptaeépítéseket is a legjutányosabban vállalom el és a munkát minden esetben a legnagyobb gyorsasággal teljesítem is, a megrendelők teljes megelégedésére.

A n. érdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok
tisztfelelővel:

Vranka Lajos

t. 485. sz. kőműves-mester.

Kiadó lakások.

Kiss János III. tized 17. számú ujonnan épült házában egy 4 szobás, és egy 3 szobás utcai lakás, mind-egyik minden hozzátartozó mellékkeliséggel együtt, f. évi Szt.-Mihály-naptól haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni a tulajdonossal, a város házában. 3—3



Eladó

a Szentesi takarékpénztárnak IV. tized 354 sz. a özv. Kiss Ferencné féle háza. Alkud lehet kötni a Szentesi takarékpénztár igazgatójával. (3v3)



Üzletáthelyezés.

Ertesítem a n. érd. közönséget, hogy a Fränkl Albert-féle

szabó üzletet megvettem és azt

női konfekcióval

kibővítvé, a szentesi piacon **huszonöt év óta** femálló s jelenleg a Kossúth-téri Hariss házában, a ref. templommal szemben levő

kalap-, cipő-, női- és úri divatárú üzletem

mellé helyeztem át, **ujjonnan berendeztem.**

Raktáron vannak ezen üzletemben minden-féle minőségű **szövetek, a legdivatosabb női kabátok és felöltők, férfi- és gyermeköltönyök,** és felöltők, a legjutányosabb árban.

Mérték szerint férfi- és gyermek öltönyök, kitűnő szabással, szolidan és gyorsan készülnek.

A n. e. közönség szíves pártfogásába ajánlva ezen új vállalatomat is, vagyok

Szentesen, 1906 szept. hó.

10—2

teljes tisztelettel:

Hoffmann Jakab

férfi- és nődivat-kereskedő.



Óvó különlegességek, valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban!

Orvosi ajánlva! — Föltétlen biztos
Ara koronaártekben tucatonként: 2, 4, 6, 8, 10, 12
Eddig fölülmulhatatlan eredetű amerikai udjóság

„Silk Finish Nevertear“

Rendkívüli finomsága és nyújthatósága folyán teljes biztonságot nyújt — Ara tucatonként kor. 10—12. Bouts-americans (rövid mag övszer), tucatonként 6, 8, 10. Női övszer «Pessarium oclusivum» Mensinga tanár szerint, orvosi rendeltetre. Ara 3—5 Valódi francia óvó biztonsági szivacsok (sa fegy sponges) ara tucatonként 6—12 korona.

Uj! Auto vajjmai szíri! a legújabb Uj! sabb és legkényelmesebb nőt védő külső elegesség. Sok ezer elismerő nyilatkozat! Ara 15 korona.

Óvás! Ne engedje magát befolyásoltatn olcsóbb árak által, mert csakis a valójában eredeti amerikai óvszerek felelnek meg a célnak!!! 20—6

Havibaj kötések „DIANA óv“.
Haskötők (lógó has, köldök, sérv vagy gyomorhaj ellen!) — (Női kiszolgálás.)

Gummi-göröcsér karisnyák
értágulás, dagadt láb és gyermekláb ellen. Mindennemű a betegápoláshoz és betegkényelemek szükséges higiénikus eszközök eredeti gyári árak mellett.

Kérje ingyen és bérmentve a legújabb kimerítő árjegyzéket zárt borítékban, titoktartás mellett.

Keleti J. orvos-szécszeti mű- és kötszergyárából. Alapítva 1878.

Budapest, IV., Koronaherceg-útcá 27/21.
hirdetésre hivatkozó gummiáru rendeléseknél 20 százalék árkedvezményben részesülnek.



Minden utánzat és után

= nyomás büntethető =

Valódi a

Thierry-féle balzsam

csakis a zöld apácavédjeggyel. Törvényesen védve. Régtől híres. fölülmulhatatlan emésztési zavarok, gyomorgörcs, kólika, katarus mellfájás, influenza stb. ellen. Ara: 12 kis, vagy 6 nagy üvegnek, vagy 1 nagy Speciális üveg patentzárral 5 korona bérmentve.

Thierry Centifolia kenőőse általánosan ismert min' utól érbelen szer

minden, még oly régi seb, gyulladás, sérülés, abszcesszus és daganat ellen. Ara: 2 tégely 3 korona 60 fillér bérmentve. Szétküldi csakis előleges fizetés vagy utánvet mellett

Thierry A. gyógyszerész Pregrada,

Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Eredeti köszönetiratok ezreit tartalmazó röpirat ingyen és bérmentve.

Raktár Budapest: Török József és Dr. Egger Leó
I. Lugoson Vértés L. gyógyszerárában. 50—20

Értesítés.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek b. értesítésére adni, hogy a Foncière pesti bizt. intézet Ügynek-ségét átvettem, ennél fogva mindenféle biztosítást; ugymint: Átalános vagy egyenkenti széna, szalma vagy bármí féle takarmányt tűz-, jég-, üveg-, szállítványt, baleset-, betöréselopás valamint az ember életére szóló mindennemű bármely módozatú biztosításokat nálam lehet a legjutányosabban eszközölni.

tisztelettel: 12—11

Deutsch Kárpát.

vásártér, október 14-15 H. Szabó-féle saját ház. a jelenlegi 48-as kör.

Eladó föld.

Szent-Lászlón 12 kis hold föld eladó.

Alkud köthetni, Bugyi Antal főgyőzővel.